

ΕΡΗΣΥΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΙ Μαρωνίτες ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Έρευνα/Συγγραφή Κειμένων: Μαριάννα Φραγκέσκου και Αλέξανδρος-Μιχαήλ Χατζηηλύρας
εκ μέρους της μαρωνιτικής θρησκευτικής ομάδας
Συντονισμός Έκδοσης: Μίλτος Μιλιτιάδου
Γλωσσική Επιμέλεια: Χλόη Φιλίππου, Ειρήδα Χατζηβασιλείου
Φωτογραφίες: Φωτογραφικό αρχείο μαρωνιτικής θρησκευτικής ομάδας
Καλλιτεχνική Επιμέλεια και Σχεδιασμός: Άννα Θεοδοσίου

Φωτογραφία Εξωφύλλου:

Οι Μαρωνίτες περνούν ευλαβικά κάτω από την εικόνα του Προφήτη Ηλία στη Μύρτου (1959).

Απαγορεύεται αυστηρά η πώληση ή οποιαδήποτε άλλη εμπορική εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους της παρούσας έκδοσης.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση αποσπασμάτων με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή.

Οι εκδόσεις του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών διατίθενται δωρεάν.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΙ
Μαρωνίτες
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
Μήνυμα του Αντιπροσώπου της Θρησκευτικής Ομάδας των Μαρωνιτών	7
Σύντομη Ιστορία	8
Βυζαντινή περίοδος	8
Φραγκοκρατία	8
Ενετοκρατία	9
Τουρκοκρατία	9
Αγγλοκρατία	10
Περίοδος Ανεξαρτησίας	11
Δημογραφικό Προφίλ	16
Σημαντικές Προσωπικότητες	17
Η Κυπριακή Μαρωνιτική Αραβική	18
Η Αρχιεπισκοπή Μαρωνιτών Κύπρου	18
Εκκλησίες, Μοναστήρια και Παρεκκλήσια	19
Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	23
Ιδρύματα και Σωματεία	24
Μνημεία	26
Κοιμητήρια	28
Μέσα Ενημέρωσης	29
Χρονολόγιο	30
Αναφορές	34

Πρόλογος

Σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι Αρμένιοι, οι Λατίνοι και οι Μαρωνίτες της Κύπρου αναγνωρίζονται ως «θρησκευτικές ομάδες». Σε δημοψήφισμα το 1960, οι τρεις θρησκευτικές ομάδες κλήθηκαν να επιλέξουν να ενταχθούν στην ελληνοκυπριακή ή την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Επέλεξαν να ενταχθούν στην ελληνοκυπριακή κοινότητα. Ως εκ τούτου, τα μέλη και των τριών ομάδων απολαμβάνουν τα ίδια προνόμια, δικαιώματα και οφέλη με τα μέλη της ελληνοκυπριακής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων του δικαιώματος ψήφου, και του δικαιώματος της εκλογής τους σε δημόσια αξιώματα και θέσεις της Κυβέρνησης και της πολιτείας, σε όλα τα επίπεδα. Επιπλέον, οι Αρμένιοι, οι Λατίνοι και οι Μαρωνίτες, οι οποίοι ψηφίζουν στις Βουλευτικές Εκλογές ως μέλη της ελληνοκυπριακής κοινότητας, εκλέγουν επιπρόσθετα έναν Αντιπρόσωπο από τις τάξεις τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Οι Αντιπρόσωποι των θρησκευτικών ομάδων δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, παρίστανται, όμως, στις συνεδριάσεις χωρίς να συμμετέχουν στις συζητήσεις του Σώματος. Ωστόσο, λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις τους σχετικά με νομοθετικά ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την αντίστοιχη ομάδα τους.

Η σειρά των εκδόσεων «Οι θρησκευτικές ομάδες της Κύπρου» επιχειρεί μια βασική επισκόπηση, ένα εισαγωγικό περίγραμμα για τους Αρμένιους, τους Λατίνους και τους Μαρωνίτες της Κύπρου. Οι σύντομες αυτές εκδόσεις δεν αποτελούν καθ' οιονδήποτε τρόπο εξαντλητική αναφορά στο θέμα των θρησκευτικών ομάδων και, επίσης, δεν αναφέρονται στις διαφορές απόψεων και ερμηνειών, που μπορεί να υπάρχουν μεταξύ των μελετητών και άλλων εμπειρογνομόνων, σε θέματα που σχετίζονται με τις τρεις ομάδες.

Η σειρά αυτή των εκδόσεων, που αποτελεί πρωτοβουλία του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, γίνεται με τη στενή συνεργασία των Αντιπροσώπων των τριών θρησκευτικών ομάδων στη Βουλή, στους οποίους εκφράζονται θερμές ευχαριστίες για τη μεγάλη συμβολή τους. Οι ίδιοι ανέλαβαν ευγενώς την ετοιμασία των κειμένων, και παραχώρησαν το φωτογραφικό υλικό. Ως εκ τούτου, τους ανήκει τόσο ο έπαινος όσο και η ευθύνη για το περιεχόμενο. Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ανέλαβε το γενικό συντονισμό και την παραγωγή των εκδόσεων, περιλαμβανομένων της γλωσσικής επιμέλειας, του σχεδιασμού και της εκτύπωσης. Ευελπιστούμε ότι η σειρά αυτή θα προκαλέσει το ενδιαφέρον του κοινού καθώς και μελετητών όσον αφορά στις θρησκευτικές ομάδες των Αρμενίων, των Λατίνων και των Μαρωνιτών της Κύπρου.

Διευθύντρια
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Μήνυμα του Αντιπροσώπου της Θρησκευτικής Ομάδας των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων κ. Αντώνη Χ΄ Ρούσου

Αγαπητέ αναγνώστη,

Στην έκδοση που κρατάτε στα χέρια σας παρουσιάζεται, σε συντομία, η μαρωνιτική κοινότητα της Κύπρου, η ιστορία, η πολιτισμική της ταυτότητα, η παρουσία και η συμβολή της στην κυπριακή κοινωνία.

Η ιστορία των Μαρωνιτών είναι μια ιστορία γεμάτη καταδιωγμούς και αγώνες για τη διατήρηση της πίστης, της ελευθερίας και της ίδιας της ύπαρξής τους. Η Κύπρος αποτέλεσε το καταφύγιο τους στα τέλη του 7^{ου} αιώνα όταν, πρόσφυγες λόγω των αραβικών επιδρομών στη Συρία, μετοίκησαν στο νησί. Σήμερα, οι Μαρωνίτες της Κύπρου είναι και πάλι πρόσφυγες, ως αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο το 1974, με όλα τα μαρωνίτικα χωριά (Κορμακίτης, Καρπάσια, Ασώματος και Αγία Μαρίνα) να βρίσκονται ακόμα υπό τουρκική στρατιωτική κατοχή.

Το πιο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η μαρωνιτική κοινότητα της Κύπρου είναι αυτό της διατήρησης της οντότητας και της ταυτότητάς της. Η κοινότητα υπέστη ριζική αλλοίωση ως αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής το 1974 και της αναγκαστικής απομάκρυνσής της από τα μαρωνίτικα χωριά και, κατά συνέπεια, από τις εκκλησίες και τα σχολεία της. Έκτοτε, οι Μαρωνίτες αγωνίζονται για την επιβίωσή τους. Όμως, με τη στήριξη της Κυπριακής Κυβέρνησης και μετά από εντατικές προσπάθειες της κοινότητας, οι Μαρωνίτες αποτελούν σήμερα μια οργανωμένη κοινότητα, έντονα δραστηριοποιημένη στον πολιτιστικό, κοινωνικό και οικονομικό τομέα της πατρίδας μας. Ωστόσο, επιθυμία της κοινότητας παραμένει η επιστροφή στα χωριά της και η αρμονική συνύπαρξη όλων των κοινοτήτων σε μια επανενωμένη πατρίδα.

Εύχομαι όπως το ενημερωτικό αυτό έντυπο συμβάλει στην προσπάθεια ενημέρωσης και καλύτερης κατανόησης των Μαρωνιτών. Εκδίδεται με την ελπίδα ότι θα καλλιεργήσει το σεβασμό στη διαφορετικότητα και θα προωθήσει την πολυπολιτισμικότητα και την ειρηνική συμβίωση και συνεργασία όλων των κοινοτήτων του νησιού. Με την ευκαιρία αυτή, επιθυμώ να εκφράσω - εκ μέρους της μαρωνιτικής κοινότητας - θερμές ευχαριστίες στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών για την πρωτοβουλία έκδοσης του παρόντος εντύπου και στην Κυπριακή Κυβέρνηση για τη διαχρονική στήριξη προς την κοινότητά μας.

Σύντομη Ιστορία

● Το παρεκκλήσι της Παναγίας στην Καμπυλή.

Βυζαντινή Περίοδος: Η πρώτη εμφάνιση των Μαρωνιτών στην Κύπρο παρατηρείται στα τέλη του 7^{ου} αιώνα (686 μ.Χ.), κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Βυζαντινού Αυτοκράτορα Ιουστινιανού Β', και προέκυψε εξαιτίας των αραβικών επιδρομών και των θρησκευτικών συγκρούσεων στη Συρία και το Λίβανο. Η Κύπρος έγινε ένα από τα ασφαλή καταφύγια για τους Μαρωνίτες, που κατέφευγαν στο νησί μέχρι και τις αρχές του 8^{ου} αιώνα, κάθε φορά που αντιμετώπιζαν την πίεση των θρησκευτικών τους αντιπάλων. Το 938 μ.Χ., μετά την καταστροφή από τους Άραβες της Μονής του Αγίου Μάρωνα στην Απάμεια της Συρίας, μεγάλο κύμα προσφύγων Μαρωνιτών μετοίκησε σε γειτονικές χώρες, μεταξύ των οποίων ήταν και η Κύπρος· την ίδια περίοδο, το Πατριαρχείο Μαρωνιτών μεταφέρθηκε στο Λίβανο. Το 1090 οι Μαρωνίτες ίδρυσαν μοναστήρι αφιερωμένο στον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο στον Κουτσοβέντη.

Φραγκοκρατία: Ένα μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα Μαρωνιτών στο νησί παρατηρείται στα τέλη του 12^{ου} αιώνα, μετά την αγορά της Κύπρου από τον Φράγκο Βασιλιά της Ιερουσαλήμ Γκυ ντε Λουζινιάν το 1192. Ο Φράγκος Βασιλιάς, ο οποίος επιθυμούσε να εγκαθιδρύσει ένα φεουδαρχικό βασίλειο δυτικού τύπου στο νησί, ενθάρρυνε την εγκατάσταση Μαρωνιτών για να ενισχύσει την καθολική παρουσία, αλλά και για να τους χρησιμοποιήσει ως στρατιωτικές φρουρές. Οι Μαρωνίτες απολάμβαναν ειδικά προνόμια και ο αριθμός τους αυξήθηκε σε 60.000 περίπου. Το 1224 κατοικούσαν σε 62 χωριά, κυρίως γύρω από την οροσειρά του Πενταδακτύλου. Μέχρι τις αρχές του 14^{ου} αιώνα, ο αριθμός τους ανήλθε σε περίπου 80.000 και κατοικούσαν σε 72 χωριά, πολλά από τα οποία ίδρυσαν οι ίδιοι. Κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας, οι Μαρωνίτες ίδρυσαν το Μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου της Αττάλου στην περιοχή της Χάρτζιας, στην οροσειρά του Πενταδακτύλου. Επίσης, κατά την περίοδο αυτή (το 1316), ιδρύθηκε η Μαρωνιτική Αρχιεπισκοπή στην Κύπρο με έδρα τη Λευκωσία.

- Σπάνια φωτογραφία από την πλατεία του Κορμακίτη. Στο βάθος διακρίνεται ο παλιός ναός του Αγίου Γεωργίου (αρχές δεκαετίας 1930).

Ενετοκρατία: Το 1489 και για έναν περίπου αιώνα, η Κύπρος γίνεται αποικία της Βενετίας (1489-1570). Η σκληρή διοίκηση των Ενετών, σε συνδυασμό με τις θεομνίες που έπληξαν το νησί και τις μουσουλμανικές επιδρομές, αποτέλεσαν εμπόδιο στην ανάπτυξη και την ευημερία των Μαρωνιτών της Κύπρου. Πολλοί Μαρωνίτες αναγκάστηκαν να ασπαστούν το λατινικό δόγμα για να επιβιώσουν, ενώ άλλοι καταδιώχθηκαν. Μέχρι τα τέλη της Ενετοκρατίας, ο αριθμός των μαρωνιτικών χωριών είχε μειωθεί στα 33.

Τουρκοκρατία: Η κατάσταση επιδεινώθηκε και η παρουσία των Μαρωνιτών στην Κύπρο απειλήθηκε ακόμη περισσότερο όταν το νησί περιήλθε στον έλεγχο των Οθωμανών το 1570-1571. Οι Οθωμανοί αναγνώρισαν ως μόνη αντιπροσωπευτική Εκκλησία για τους Χριστιανούς του νησιού την Ορθόδοξη, με αποτέλεσμα αρκετοί Μαρωνίτες να υποχρεωθούν είτε να γίνουν Μουσουλμάνοι είτε να προσχωρήσουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία, λόγω της σκληρότητας της οθωμανικής διοίκησης. Μεγάλος αριθμός Μαρωνιτών αναγκάστηκαν να γίνουν Λινοβάμβακοι (Κρυπτοχριστιανοί), με την ελπίδα ότι οι Οθωμανοί θα έφευγαν από την Κύπρο. Αυτό είχε ως συνέπεια να μειωθεί αισθητά ο αριθμός των Μαρωνιτών στο νησί: ενώ το 1572 αριθμούσαν 8.000 περίπου σε 23 χωριά, το 1686 υπήρχαν μόνο 150 Μαρωνίτες σε οκτώ μόλις χωριά (Αγία Μαρίνα, Ασώματος, Βουνό, Καμπυλή, Καρπάσια, Κηλεπίνη, Κορμακίτης και Χρυσίδα). Η καταπίεση και οι συνεχείς καταδιώξεις ανάγκασαν τον Αρχιεπίσκοπο Μαρωνιτών να εγκαταλείψει την Κύπρο το 1673 και η Μαρωνιτική Αρχιεπισκοπή να μεταφερθεί στο Λίβανο. Ως αποτέλεσμα, μεταξύ 1690 και 1759 υπεύθυνοι για τις μαρωνιτικές εκκλησίες ήταν οι Φραγκισκανοί ιερείς, ενώ μεταξύ 1759 και 1840 οι Μαρωνίτες υπάγονταν στη δικαιοδοσία του Μητροπολίτη Κυρηνείας.

● Το γραφικό εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου του Σπόρου στον Κορμακίτη.

Το 1735 αποστάληκαν στην Κύπρο δύο Μαρωνίτες μοναχοί, ο Κύπριος Πέτρος και ο Λιβάνιος Μακάριος, οι οποίοι έκτισαν το Μοναστήρι του Προφήτη Ηλία κοντά στο χωριό Αγία Μαρίνα Σκυλλιούρας. Σταδιακά, ο αριθμός των Μαρωνιτών αυξήθηκε και μέχρι το 1776 η κοινότητα αριθμούσε 503 άτομα που ζούσαν σε 10 χωριά, καθώς και στη Λευκωσία και τη Λάρνακα. Χάρη στην παρέμβαση του Προξένου της Γαλλίας, το 1840 οι Μαρωνίτες επέστρεψαν στη δικαιοδοσία του Αρχιεπισκόπου τους, ο οποίος διέμενε στο Λίβανο και εκπροσωπείτο από ένα Χωρεπίσκοπο. Κατά την περίοδο του Τανζιμάτ (περίοδος θεμελιώδους αναδιοργάνωσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας 1839-1876), ο Μαρωνίτης Χωρεπίσκοπος συμμετείχε στο Διοικητικό Συμβούλιο (Μετζής Ιταρέ). Ο 19^{ος} αιώνας βρίσκει τους Μαρωνίτες να κατοικούν σε έξι χωριά (Αγία Μαρίνα, Ασώματος, Βουνό, Καμπυλή, Καρπάσια και Κορμακίτης) και να αριθμούν γύρω στους 1.500.

Αγγλοκρατία: Η βρετανική περίοδος (1878-1960) αποτέλεσε καθοριστική αλλαγή για τις πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούσαν στο νησί. Η προοδευτική

διοίκηση και η προώθηση της πολυμορφίας και της θρησκευτικής ελευθερίας αποτέλεσαν στήριγμα για τις μικρότερες κοινότητες της Κύπρου. Οι Μαρωνίτες, που ήταν μια κλειστή κοινωνία, εκμεταλλεύτηκαν τις ευνοϊκές συνθήκες και την αστική ανάπτυξη και αρκετοί μετακινήθηκαν από τα χωριά τους στις πόλεις, ιδιαίτερα στη Λευκωσία. Διατηρούσαν, όμως, έναν ξεχωριστό δεσμό με τη γη και τα χωριά τους, τα οποία έμειναν μόνο τέσσερα: η Αγία Μαρίνα, ο Ασώματος, η Καρπάσια και ο Κορμακίτης. Όσοι παρέμειναν στα χωριά ασχολούνταν κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, ενώ αυτοί που μετοίκησαν στις πόλεις έγιναν ελεύθεροι επαγγελματίες, ιδιωτικοί και δημόσιοι υπάλληλοι. Απλοί και εργατικοί, οι Μαρωνίτες πρόσφεραν πάντα στην πρόοδο της Κύπρου, είτε μέσω της εργασίας τους είτε μέσω εθελοντισμού. Μερικοί από αυτούς υπηρέτησαν εθελοντικά στους δύο Παγκόσμιους Πολέμους (1914-1918 και 1939-1945).

Οι νέες ευνοϊκές συνθήκες διευκόλυναν τη δημογραφική αύξηση της μαρωνιτικής κοινότητας κατά τις επόμενες δεκαετίες, αλλιά και την ποιότητα ζωής τους. Η κοινότητα

- Το Μοναστήρι του Προφήτη Ηλία κοντά στην Αγία Μαρίνα Σκλιθούρας αποτελούσε για αιώνες το πνευματικό κέντρο των Μαρωνιτών (1945).

- Από την αναστήλωση της εκκλησίας της Παναγίας στην Καμνυλή (1956).

- Η εκκλησία της Αγίας Μαρίνας στην Αγία Μαρίνα Σκλιθούρας (2010).

- Ο καθεδρικός ναός του Αγίου Γεωργίου στην πλατεία του Κορμακίτη.

αναπτύχθηκε πολιτισμικά και κοινωνικά, ιδρύοντας οργανωμένα σύνολα, εκκλησίες, σωματεία και σχολεία. Το 1928 ο Κορμακίτης και η Αγία Μαρίνα ίδρυσαν από μια Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία, από τις πρώτες στην Κύπρο. Το 1929 ακολούθησε η ΣΠΕ Ασωμάτου και το 1930 ιδρύθηκε η ΣΠΕ Καρπάσις. Σήμερα, λειτούργει μόνο η ΣΠΕ Κορμακίτη.

Περίοδος Ανεξαρτησίας: Με την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960, οι Μαρωνίτες αναγνωρίζονται ως θρησκευτική ομάδα και εκπροσωπούνται από έναν εκλεγμένο Εκπρόσωπο στην Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση. Αυτό ήταν αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του 1960, με το οποίο αποφάσισαν να ανήκουν στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, όπως και οι άλλες δύο συνταγματικά αναγνωρισμένες θρησκευτικές ομάδες, οι Αρμένιοι και οι Λατίνοι (Άρθρα 2 και 109 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας). Σύμφωνα με το Άρθρο 109,

- Ο Γενικός Βικάριος Μαρωνιτών, π. Ιωάννης Φοραδάρης, υποδέχεται τον Κυβερνήτη Σερ Χιου Φουτ και τη σύζυγο του Σύλβια στον Κορμακίτη (1959).

- Ο Αρχιεπίσκοπος Ηλίας Φαράχ και ο Χωρεπίσκοπος Ιωάννης Φοραδάρης υποδέχονται τον Πρόεδρο Μακάριο στον Κορμακίτη (1960).

οι Μαρωνίτες εκπροσωπούνταν στην Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση από μέλος της Συνέλευσης, εκλεγμένο από την κοινότητα. Ως αποτέλεσμα των διακοινοτικών συγκρούσεων μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων το 1963-1964, η Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση καταργήθηκε το 1965 και έκτοτε η μαρωνιτική κοινότητα εκπροσωπείται στη Βουλή των Αντιπροσώπων από εκλεγμένο Εκπρόσωπο (Νόμος 12/1965).

- Η εκκλησία του Αγίου Σιάρπεη στη Λεμεσό.

- Φωτογραφία από το προσκύνημα του 2007 στο ερειπωμένο μοναστήρι του Προφήτη Ηλία.

- Ο ξύλινος σταυρός του 15^{ου} αιώνα, ο οποίος φυλάγεται στην εκκλησία του Τιμίου Σταυρού στην Καρπασία.

- Επίσκεψη της Λαίδης Σύλβια Φουτ στο Παρθεναγωγείο του Κορμακίτη (1959).

Κατά τις διακοινοτικές ταραχές του 1963-1964, η κοινότητα επηρεάστηκε μόνο ελαφρώς, με την κατάληψη της μαρωνιτικής εκκλησίας της Παναγίας στην Καμυηλή και τη μετατροπή της σε παντοπωλείο. Ωστόσο, με την τουρκική εισβολή του 1974 οι Μαρωνίτες της Κύπρου δέχτηκαν σοβαρότατο πλήγμα: όλα τα μαρωνίτικα χωριά

καταλήφθηκαν από τους εισβολείς, με αποτέλεσμα το 80% των Μαρωνιτών να προσφυγοποιηθεί, ενώ το 5% παρέμειναν εγκλωβισμένοι στον Κορμακίτη, την Καρπασία και τον Ασώματο. Ορισμένοι Μαρωνίτες σκοτώθηκαν στον πόλεμο και ένας παραμένει αγνοούμενος μέχρι σήμερα. Το φημισμένο Μοναστήρι του Προφήτη Ηλία και το χωριό

- Άποψη του τουρκοκρατούμενου Ασώματου.

Αγία Μαρίνα βομβαρδίστηκαν από την Τουρκική Αεροπορία, ενώ καταλήφθηκαν οι εκκλησίες της Ιεράς Καρδιάς του Ιησού στην Αμμόχωστο, του Αγίου Ρωμανού στο Βουνό, της Παναγίας του Μαρκί, της Παναγίας στην Καμπυλή και του Αγίου Αντωνίου στην Κυθρέα. Το χωριό Αγία Μαρίνα Σκυληλούρας καταλήφθηκε από τις τουρκικές κατοχικές στρατιωτικές αρχές και μετατράπηκε σε στρατιωτική ζώνη, παραμένοντας μέχρι σήμερα απροσπέλαστο. Η πρόσβαση στο χωριό Ασώματος στην επαρχία Κερύνειας παραμένει, επίσης, περιορισμένη· η πρόσβαση των κατοίκων στο χωριό επιτρέπεται μόνο τις Κυριακές, για την τέλεση της Θείας Λειτουργίας στην εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ.

Δεμένοι με τη γη τους και αβέβαιοι για το μέλλον της κοινότητάς τους μακριά από τα χωριά και τις εκκλησίες τους, αρκετοί Μαρωνίτες αποφάσισαν να παραμείνουν στα χωριά τους, παρά τις δύσκολες συνθήκες της κατοχής. Το 1975 υπήρχαν 979 εγκλωβισμένοι Μαρωνίτες. Με την πάροδο του χρόνου, όμως, και με τις δυσκολίες όπως η μη ύπαρξη εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, πολλοί Μαρωνίτες και ιδιαίτερα οι νέοι εγκαταστάθηκαν στις ελεύθερες περιοχές. Το 1985 ο αριθμός των εγκλωβισμένων μειώθηκε στους 332, το 1995 στους 234, ενώ σήμερα, στον Κορμακίτη υπάρχουν περίπου 120 ηλικιωμένοι εγκλωβισμένοι, στην Καρπάσια 15 και στον Ασώματο μόνο μία ογδοντάχρονη, η κα Αιμιλία Παρτέλλα, πρωική φιγούρα για τους κατοίκους του Ασωμάτου. Άτομα διεκδικητικά, που αγαπούν τη γη τους, οι Μαρωνίτες δεν σταμάτησαν ποτέ να αγωνίζονται για την επιστροφή στα χωριά τους, τα οποία επισκέπτονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και ιδιαίτερα κατά την περίοδο των μεγάλων θρησκευτικών εορτών.

● Το κατεχόμενο χωριό Καρπάσια.

● Το χωριό Αγία Μαρίνα Σκυλλούρας είναι σήμερα στρατόπεδο του κατοχικού στρατού.

Παρά τις δυσκολίες της κατοχής και της προσφυγιάς και με τη στήριξη της Κυπριακής Κυβέρνησης, η μαρωνιτική κοινότητα κατάφερε να διατηρήσει τα ήθη και έθιμά της. Το 1988 η Μαρωνιτική Αρχιεπισκοπή επέστρεψε στη Λευκωσία μετά από 315 χρόνια απουσίας. Την 1^η Φεβρουαρίου 1995 η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε τη Σύμβαση-Πλαίσιο για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων, στην οποία περιλαμβάνονται οι Μαρωνίτες, οι Αρμένιοι και οι Λατίνοι. Στις 17 Οκτωβρίου 2008 η Κυπριακή Μαρωνιτική Αραβική (ΚΜΑ) αναγνωρίστηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία ως μειονοτική γλώσσα της Κύπρου, βάσει του Ευρωπαϊκού Χάρτη Περιφερειακών ή Μειονοτικών Γλωσσών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η κοινότητα, μικρή σε μέγεθος αλλά πλούσια σε παράδοση, οργανώνεται κοινωνικά και πολιτιστικά, ενώ μέλη της διακρίνονται στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη της Κύπρου σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο.

● Πανοραμική άποψη του τουρκοκρατούμενου Κορμακίτη.

Δημογραφικό Προφίλ

Σύμφωνα με την πρώτη σύγχρονη καταγραφή πληθυσμού που έγινε το 1841, οι Μαρωνίτες αριθμούσαν 1.400 πρόσωπα: 300 διέμεναν στη Λευκωσία (επί συνόλου 12.000 κατοίκων), 100 στην περιοχή της Μόρφου και 1.000 στην περιοχή της Κερύνειας, στα μαρωνιτικά χωριά Κορμακίτης, Ασώματος, Αγία Μαρίνα, Καρπάσια, Βουνό και Καμπυλή. Σύμφωνα με την πρώτη επίσημη απογραφή πληθυσμού της Κύπρου (1881), οι Μαρωνίτες ανέρχονταν σε 830, ενώ στη δεύτερη απογραφή (1891) ο αριθμός τους αυξήθηκε στους 1.131.

Κατά την Αγγλοκρατία, ο αριθμός των Μαρωνιτών αυξήθηκε σημαντικά: σύμφωνα με τις επίσημες απογραφές που ακολούθησαν, οι Μαρωνίτες αριθμούσαν 1.130 το 1901, 1.073 το 1911, 1.350 το 1921, 1.704 το 1931, 2.083 το 1946, 2.445 το 1956 και 2.752 το 1960. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή των Μαρωνιτών ανά απογραφή.

	1881	1891	1901	1911	1921	1931	1946	1956	1960
Επαρχία Λευκωσίας	113	177	150	153	223	364	504	677	798
Επαρχία Λεμεσού	68	82	65	16	44	95	51	63	102
Επαρχία Αμμοχώστου	10	91	22	14	12	7	11	60	33
Επαρχία Λάρνακας	27	81	101	11	14	35	7	23	18
Επαρχία Πάφου	--	6	--	--	11	6	--	4	7
Επαρχία Κερύνειας	612	694	792	879	1.046	1.197	1.510	1.618	1.794
Σύνολο	830	1.131	1.130	1.073	1.350	1.704	2.083	2.445	2.752

Πηγή: Βρετανική Διοίκηση, Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών της Κυπριακής Δημοκρατίας

Σήμερα, οι Μαρωνίτες αποτελούν τη δεύτερη μεγαλύτερη χριστιανική κοινότητα της Κύπρου μετά την ορθόδοξη κοινότητα και τα μέλη της ανέρχονται, σύμφωνα με τα επίσημα δημογραφικά στοιχεία του 2011, σε 5.000: 75% ζουν στη Λευκωσία, 15% στη Λεμεσό, 5% στη Λάρνακα και οι υπόλοιποι στο Μαρκί, τον Κοτσιάτη, την Πάφο και στα κατεχόμενα χωριά Κορμακίτης, Καρπάσια και Ασώματος.

Σημαντικές Προσωπικότητες

Η συμβολή της μαρωνιτικής κοινότητας στην ανάπτυξη και ευημερία της Κύπρου χρονολογείται από την εγκατάσταση της κοινότητας στο νησί, με τα μέλη της να συνεισφέρουν αρχικά ως στρατιώτες, αργότερα ως γεωργοί και γαιοκτήμονες. Σήμερα, πολλοί Μαρωνίτες είναι επιχειρηματίες, ενώ σημαντική είναι η συμβολή τους στα γράμματα, τις τέχνες και τις επιστήμες.

Ανάμεσα στους Μαρωνίτες που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της κοινότητας και της Κύπρου γενικότερα, συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι πολιτικοί:

- Ιωσήφ Γιαμάκης (1918-2004), Βουλευτής Λευκωσίας με το Πατριωτικό Μέτωπο στις πρώτες βουλευτικές εκλογές.
- Ιωάννης Μαυρίδης (1922-1992), Εκπρόσωπος Μαρωνιτών για περισσότερα από 25 χρόνια.
- Αβραάμ Αντωνίου (1928-2001), Γενικός Γραμματέας της Παγκύπριας Εργατικής Ομοσπονδίας (ΠΕΟ) και Βουλευτής του ΑΚΕΛ στην επαρχία Λευκωσίας.
- Ιερέας Ιωσήφ Τριανταφυλλίδης (1873-1945), ο οποίος, εκτός από Γενικός Βικάριος, υπηρέτησε και ως μέλος του Νομοθετικού Συμβουλίου κατά τη βρετανική αποικιοκρατική περίοδο.
- Τελέσφορος Νακούζη (1916-1968) πρωτοστάτησε στην ίδρυση και υπήρξε ο πρώτος Διευθυντής του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Ο νυν Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, Αντώνης Χ΄ Ρούσος, έχει εκλεγεί στο αξίωμα αυτό για τέσσερις συνεχόμενες θητείες από το 1996.

Ανάμεσα στους κληρικούς που αποτέλεσαν στήριγμα για τους Μαρωνίτες στις δύσκολες στιγμές, συμπεριλαμβάνονται οι Χωρεπίσκοποι Ιωάννης Κυρίλλης (1888-1925) και Ιωάννης Φοραδάρης (1909-2000), ο πατέρας Αντώνης Τερζής (1907-2007) και ο Ηγούμενος της Μονής του Προφήτη Ηλία, πατέρας Ανδρέας Φράγκος (1916-2000), πρωτοστάτης στις προσπάθειες για ανέγερση της καινούργιας εκκλησίας στην Αγία Μαρίνα. Δυστυχώς, οι κάτοικοι του χωριού δεν πρόλαβαν να χαρούν την εκκλησία εξαιτίας της τουρκικής εισβολής το 1974.

Στα γράμματα και στις τέχνες, σημαντική ήταν η συνεισφορά των εκπαιδευτικών Φιλίσας Χατζηχάνα (1947-1999), που πρωτοστάτησε στην παραγωγή παιδαγωγικών προγραμμάτων και Ηλία Παρτέλλια (1911-2002), Διευθυντή του Δημοτικού Σχολείου Τέρρα Σάντα. Ξακουστός νομικός ήταν ο Αντώνης Χατζή Αλεξάνδρου Λιάτσου (1899-1983).

Μεγάλος αριθμός Μαρωνιτών διατρέπουν σήμερα στον επιχειρηματικό τομέα, στους τομείς των επιστημών και του πολιτισμού, καθώς και στην πολιτική, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Η Κυπριακή Μαρωνιτική Αραβική

Τα Ελληνικά είναι η μητρική γλώσσα των Μαρωνιτών της Κύπρου. Στον Κορμακίτη, όμως, οι κάτοικοι μιλούν ήδη από το 12^ο αιώνα μιαν ξεχωριστή διάλεκτο, η οποία - μέχρι την τουρκική εισβολή - ήταν η κύρια γλώσσα επικοινωνίας στο χωριό. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι τα παιδιά δεν μάθαιναν Ελληνικά παρά στην πρώτη τάξη του Δημοτικού, αφού η Κυπριακή Μαρωνιτική Αραβική (ΚΜΑ) - ή απλώς «Σάννα» (η γλώσσα μας), όπως την αποκαλούν οι κάτοικοι του Κορμακίτη - αποτελούσε αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας και ήταν άμεσα ταυτισμένη με τα ήθη και έθιμα του χωριού.

Η ΚΜΑ περιέχει κυρίως αραβικές λέξεις, οι περισσότερες των οποίων όμως δεν είναι εύκολα κατανοητές από ένα συνήθη ομιλητή της σύγχρονης Αραβικής. Αυτό είναι αποτέλεσμα της γεωγραφικής και γλωσσολογικής απομόνωσης της ΚΜΑ από τον ευρύτερο χώρο όπου μιλούσαν την Αραβική· οι λέξεις αυτές έχουν αλλοιωθεί μερικώς ή έχουν παραμείνει στην αρχαία τους μορφή. Η ΚΜΑ συγκεντρώνει το ακαδημαϊκό ενδιαφέρον διακεκριμένων γλωσσολόγων, καθώς εμπεριέχει αραβικούς όρους αραμαϊκής προέλευσης, της γλώσσας του Χριστού. Αποτελεί σημαντική πηγή αναφοράς για σκοπούς γλωσσολογικής και εθνογραφικής μελέτης στον ευρύτερο μεσογειακό χώρο.

Λόγω της προσφυγιάς και του διασκορπισμού των Μαρωνιτών σε διάφορες περιοχές της ελεύθερης Κύπρου, η ΚΜΑ είναι σήμερα κατανοητή από 1.200 περίπου Μαρωνίτες μόνο. Διασώθηκε μέχρι τις μέρες μας μεταδιδόμενη προφορικά, αφού δεν διέθετε γραπτή μορφή. Το 1993 η UNESCO την συμπεριέλαβε στο Κόκκινο Βιβλίο των Υπό Εξαφάνιση Γλωσσών, ενώ το 2002 το Συμβούλιο της Ευρώπης την κατέταξε ως σοβαρά απειλούμενη γλώσσα. Το Δεκέμβριο του 2007, ο Μαθητής γλωσσολόγος Alexander Borg παρουσίασε το αλφάβητο της ΚΜΑ, με απώτερο σκοπό την κωδικοποίηση και τη διδασίαν της. Στις 17 Οκτωβρίου 2008, η ΚΜΑ αναγνωρίστηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία ως μειονοτική γλώσσα της Κύπρου, βάσει του Ευρωπαϊκού Χάρτη Περιφερειακών ή Μειονοτικών Γλωσσών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει διορίσει επιτροπή εμπειρογνομόνων για τον καταρτισμό δομημένης πολιτικής για την αναβίωση και διδασίαν της. Η κοινότητα των Μαρωνιτών καταβάλλει έντονες προσπάθειες για τη διδασίαν της, επιθυμώντας έντονα να τη διατηρήσει, μαζί με όλα όσα εμπεριέχονται στις λέξεις και τους ιδιωτισμούς της.

Η Αρχιεπισκοπή Μαρωνιτών Κύπρου

Η Αρχιεπισκοπή Μαρωνιτών Κύπρου ιδρύθηκε το 1316. Κατά την Τουρκοκρατία, η Αρχιεπισκοπή μεταφέρθηκε το 1673 στο Λίβανο λόγω της σκληρής καταπίεσης της οθωμανικής κυριαρχίας και τον εκάστοτε Αρχιεπίσκοπο εκπροσωπούσε από το 1768 ο Γενικός Βικάριος. Το 1988 η έδρα της Αρχιεπισκοπής επέστρεψε στη Λευκωσία και έκτοτε διατηρεί μια συνεχή παρουσία στο νησί. Επικεφαλής της Αρχιεπισκοπής σήμερα είναι ο Ιωσήφ Σουέιφ (από το 2008) και Χωρεπίσκοπος είναι ο Αποστολικός Πρωτονοτάριος Ιωάννης Ορφανού (από το 1989). Η Αρχιεπισκοπή Μαρωνιτών Κύπρου στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο στη Λευκωσία, το οποίο επεκτάθηκε το 1990 μετά την επιστροφή της Αρχιεπισκοπής στην Κύπρο το 1988. Η Αρχιεπισκοπή λαμβάνει ετήσια χορηγία από την Κυπριακή Κυβέρνηση.

- Η εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Ανώματο.

- Ο καθεδρικός ναός της Παναγίας των Χαρίτων στην περιοχή της Πύλης Πάφου στη Λευκωσία.

Εκκλησίες, Μοναστήρια και Παρεκκλήσια

Η τουρκική εισβολή του 1974 είχε καταστροφικές συνέπειες για τη μαρωνιτική κοινότητα της Κύπρου, η οποία - εκτός από την οικονομική καταστροφή - βρέθηκε αντιμέτωπη με το σοβαρό πρόβλημα της διατήρησης της πολιτισμικής και θρησκευτικής της ταυτότητας. Το 1974 στην ελεύθερη Κύπρο υπήρχε μόνο μια μαρωνιτική εκκλησία, ο καθεδρικός ναός της Παναγίας των Χαρίτων στη Λευκωσία. Με πολλές θυσίες από τους εγκλωβισμένους Μαρωνίτες και μετά από διαβήματα της Κυπριακής Κυβέρνησης και της Αγίας Έδρας, οι Μαρωνίτες κατάφεραν να λειτουργούν τακτικά ορισμένες από τις εκκλησίες στα κατεχόμενα χωριά τους.

Στις κατεχόμενες περιοχές βρίσκονται οι ακόλουθες εκκλησίες και παρεκκλήσια:

Στον Κορμακίτη λειτουργούν ο καθεδρικός ναός του Αγίου Γεωργίου στην πλατεία του χωριού (1933), ο παλιός ναός του Αγίου Γεωργίου που βρίσκεται στο μοναστήρι των Φραγκισκανών αδελφών (1534), το γραφικό παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου του Κόρνου (1852), το οποίο λειτουργεί στις 3 Νοεμβρίου, ημέρα του Αγίου Γεωργίου του Σπόρου, και το παρεκκλήσι της Παναγίας (1453) στη δυτική πλευρά του χωριού.

● Το εκκλησάκι του Αγίου Αντωνίου στην Κυθρέα.

● Η εκκλησία της Αγίας Μαρίας στον Κοτσιάτη.

● Το παρεκκλήσι της Παναγίας στα δυτικά του Κορμακίτη.

Στην Καρπάσια η εκκλησία του Τιμίου Σταυρού, που χρονολογείται από το 15^ο αιώνα, ανακαινίστηκε πλήρως το 1924. Στην εκκλησία υπάρχουν δύο ξύλινοι σταυροί ανεκτίμητης αξίας: ο ένας είναι καθαρά βυζαντινής τεχνοτροπίας του 15^{ου} αιώνα και ο άλλος κυπριακής βυζαντινής τεχνοτροπίας του 17^{ου} αιώνα.

Στον Ασώματο η εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ (1774) λειτουργεί μια φορά την εβδομάδα, καθώς το χωριό αποτελεί στρατόπεδο των τουρκικών κατοχικών δυνάμεων και δεν επιτρέπεται η είσοδος στους κατοίκους εκτός από τις Κυριακές, αποκλειστικά για την τέλεση της θείας Λειτουργίας.

Στην Αγία Μαρίνα η παλαιά εκκλησία της Αγίας Μαρίας (1650) παραμένει απρόσιτη ενώ η νέα εκκλησία, επίσης αφιερωμένη στην προστάτιδα του χωριού (1972), λειτουργήσει τέσσερις φορές από το 1974: στις 17 Ιουλίου 2010, στις 17 Ιουλίου 2011, στις 17 Ιουλίου 2012 και στις 11

Φεβρουαρίου 2012, κατά την επίσκεψη του Πατριάρχη Αντιοχείας και Πάσης Ανατολής των Μαρωνιτών Μαρ Μπενιάρρα Μπούτρος Ράι. Το χωριό Αγία Μαρίνα αποτελεί στρατιωτική βάση και απαγορεύεται η πρόσβαση των κατοίκων στα σπίτια και τις εκκλησίες τους.

Το Μοναστήρι του Προφήτη Ηλία (1735) στην Αγία Μαρίνα Σκυλλιούρας, το οποίο αποτελούσε το πνευματικό κέντρο των Μαρωνιτών, βομβαρδίστηκε κατά τη δεύτερη φάση της εισβολής και υπέστη σοβαρές ζημιές, ενώ ο εξωτερικός χώρος του μοναστηριού χρησιμοποιούταν από τον τουρκικό στρατό. Το μοναστήρι λειτουργήσει για πρώτη φορά μετά το 1974 στις 23 Ιουλίου 2006 και έκτοτε το προσκύνημα επιτρέπεται κάθε χρόνο, την περίοδο της εορτής του Προφήτη Ηλία. Με τη χορηγία του UNDP-ACT πραγματοποιήθηκε ο καθαρισμός και η περίφραξη του μοναστηριού το 2008.

- Το επιβλητικό μετόχι της Μονής του Προφήτη Ηλία στον Κοτσιάτη.

Άλλες εκκλησίες

- Το παρεκκλήσι της Παναγίας στην Καμπυλή (13^{ος} αιώνας) αναπαλαιώθηκε το 2008-2009 με χρηματοδότηση από το πρόγραμμα SAVE και πρωτοβουλία του Σωματείου για την Κληρονομιά «Kormakitis Trust».
- Το παρεκκλήσι της Παναγίας στο Μαρκί (1636) είναι ερειπωμένο.
- Το παρεκκλήσι του Αγίου Αντωνίου στην Κυθρέα (1955) είναι επίσης ερειπωμένο.
- Το παρεκκλήσι του Αγίου Ρωμανού στο Βουνό (1518) χρησιμοποιείται από τις κατοχικές αρχές ως «μουσείο».
- Η εκκλησία της Ιεράς Καρδιάς του Ιησού στην Αμμόχωστο (1900) βρίσκεται στην περιφραγμένη περιοχή των Βαρωσίων.
- Στην Αγία Μαρίνα υπάρχουν ερείπια των εκκλησιών του Προφήτη Ηλία (1508) και του Αγίου Ιωάννη του Κοκκινόκρεμμου (12^{ος} αιώνας).

- Η εκκλησία της Αγίας Μαρίνας στα Πολεμίδια.

● Η εκκλησία του Αγίου Μάρωνα στην Ανθούπολη.

Σήμερα, στις ελεύθερες περιοχές, λειτουργούν οι ακόλουθοι χώροι λατρείας:

Λευκωσία

- Ο καθεδρικός ναός της Παναγίας των Χαρίτων (17^{ος} αιώνας), ο οποίος ανοικοδομήθηκε μεταξύ 1959 και 1961.
- Η εκκλησία της Αγίας Μαρίας στον Κοτσιάτη (1975).
- Η εκκλησία του Αγίου Μάρωνα στην Ανθούπολη (1986).
- Το παρεκκλήσι του Αγίου Μάρωνα στο κτήριο της Αρχιεπισκοπής (2001).
- Το παρεκκλήσι του Προφήτη Ηλία στον Κοτσιάτη (2006).
- Το παρεκκλήσι της Αγίας Ρεβέκκας στην Ακρόπολη (2007).

Η εκκλησία της Παναγίας βρίσκεται υπό ανέγερση στο Μαρκί. Υπάρχουν, επίσης, δύο μονές: η Μονή του Προφήτη Ηλία στον Κοτσιάτη (2006) και η Μονή της Αγίας Ρεβέκκας στην Ακρόπολη (2007).

Στη Λεμεσό λειτουργούν η εκκλησία της Αγίας Μαρίας στα Κάτω Πολεμίδια (1974) και η εκκλησία του Αγίου Σιάρπει (2003). Δεν υπάρχουν μαρωνιτικές εκκλησίες στις άλλες πόλεις της ελεύθερης Κύπρου. Στη Λάρνακα, οι Μαρωνίτες εκκλησιάζονται στη λατινική Μονή του Αγίου Ιωσήφ, ενώ στην Πάφο χρησιμοποιούν τις εκκλησίες της Παναγίας της Χρυσοπολίτισσας (από το 1987) και του Αγίου Δημητρίου (από το 2006), χάρη στην ευγενή παραχώρηση του τέως Μητροπολίτη Πάφου Χρυσστόμου και νυν Αρχιεπισκόπου Χρυσστόμου Β', προκαθήμενου της Εκκλησίας της Κύπρου.

• Το Δημοτικό Σχολείο «Άγιος Μάρωνας» στην Ανθούπολη.

• Το νηπιαγωγείο «Άγιος Μάρωνας» στην Ανθούπολη.

• Στιγμιότυπο με παιδιά στο νηπιαγωγείο «Άγιος Μάρωνας».

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Πριν από την τουρκική εισβολή, σε κάθε μαρωνιτικό χωριό λειτουργούσε Δημοτικό Σχολείο. Στον Ασόματο και στην Αγία Μαρίνα τα μεικτά Δημοτικά Σχολεία, που λειτουργούσαν από το 1887 και το 1892 αντίστοιχα, έκλεισαν το 1974. Στην Καρπασία, το επίσης μεικτό Δημοτικό Σχολείο (1905) λειτουργούσε μέχρι το 1988 για την εξυπηρέτηση των λιγοστών παιδιών που παρέμεναν στο χωριό, με δάσκαλο τον Ιωσήφ Τουμάζου. Τέλος, στον Κορμακίτη, το Αρρεναγωγείο (1883) και το Παρθεναγωγείο (1936) συνενώθηκαν το 1965 και το νέο μεικτό Δημοτικό Σχολείο λειτούργησε μέχρι το 1999 για την εξυπηρέτηση των εγκλιωβισμένων παιδιών. Κατά τον εγκλιωβισμό, διετέλεσαν δάσκαλοι οι Ηλίας Κασάπης (Διευθυντής 1974-1991) και ο Ηλίας Γιαλλούρης (Διευθυντής 1991-1999), καθώς και οι καλογριές Μπερναντέτ Σκορδή και Πάτρικ Φραντζιά.

Η μαρωνιτική κοινότητα διαθέτει σήμερα το νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο «Άγιος Μάρωνας» στην Ανθούπολη, τα οποία λειτουργούν από το 1987 και το 2002, αντίστοιχα.

Πριν το 1995, το νηπιαγωγείο ονομαζόταν «Άγιος Αντώνιος» και βρισκόταν στην Ακρόπολη. Πρόκειται για δημόσια σχολεία τα οποία λειτουργούν υπό το ίδιο καθεστώς με τα υπόλοιπα δημόσια σχολεία της Κύπρου και ακολουθούν το αναλυτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το Δημοτικό Σχολείο «Άγιος Μάρωνας» είναι ολοήμερο και τα απογεύματα διεξάγονται προαιρετικά μαθήματα παραδοσιακής μαρωνιτικής μουσικής και της Κυπριακής Μαρωνιτικής Αραβικής. Στο σχολείο φοιτούν 95 παιδιά (80 στο δημοτικό και 15 στο νηπιαγωγείο) και την επίβλεψή του έχει η εντεκαμελής Σχολική Εφορεία Μαρωνιτών, η οποία διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, ο οποίος διαβουλεύεται με τον Εκπρόσωπο των Μαρωνιτών.

Αρκετοί Μαρωνίτες φοιτούν, επίσης, στις λατινικές σχολές Τέρρα Σάντα (1646) και Αγία Μαρία (1923), οι οποίες θεωρούνται «εθνικά σχολεία» των Μαρωνιτών και των Λατίνων.

- Στιγμιότυπο από συγκέντρωση του 99ου Συστήματος Προσκόπων Μαρωνιτών.

- Το ανακαινισμένο κτήριο του παλιού νηπιαγωγείου στον Κορμακίτη, το οποίο σήμερα λειτουργεί ως Λαογραφικό Μουσείο.

- Η ποδοσφαιρική ομάδα της Ένωσης Νέων Ασωμάτων.

Ιδρύματα και Σωματεία

Η αποφασιστικότητα της μαρωνιτικής κοινότητας για επιβίωση και διατήρηση της πολιτιστικής της ταυτότητας μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974 οδήγησε στον πολλαπλασιασμό των σωματείων της κοινότητας και στη δημιουργία ιδρυμάτων και υποδομών για τη συσπείρωση και ανασυγκρότησή της.

Σήμερα, οι Μαρωνίτες διαθέτουν τα πιο κάτω ιδρύματα:

- Το Ίδρυμα Ευμερίας Μαρωνιτών Κύπρου ιδρύθηκε το 1996, με πρωτοβουλία του Εκπροσώπου Μαρωνιτών.
- Η Στέγη Ευηγρίας «Άγιος Αντώνιος» άρχισε να λειτουργεί το 2001 με πρωτοβουλία του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών και βρίσκεται στην Ανθούπολη. Έχει ανεγερθεί με κυβερνητική και κοινοτική χορηγία και στεγάζει Μαρωνίτες και Ελληνοκύπριους ηλικιωμένους.
- Το Συνεργατικό Ταμειυτήριο Μαρωνιτών ΑΜΚΚΑ (Αγία Μαρίνα, Κορμακίτης, Καρπάσια, Ασώματος) ιδρύθηκε το 1998 και αποτελεί επίσης πρωτοβουλία του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών. Το Ταμειυτήριο λειτουργεί ως συνδυαστικός κρίκος με την Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Θεμάτων για τη διευκόλυνση των οικονομικών συναλλαγών των εγκλιβισμένων.
- Το Ίδρυμα Χωρεπισκόπου Ιωάννη Φοραδάρη (2000).

Οι Μαρωνίτες έχουν μια δραστήρια κοινωνική παρουσία, με πληθώρα σωματείων που ασχολούνται με τον αθλητισμό, τον πολιτισμό και τη νεολαία. Τα ακόλουθα σωματεία ασχολούνται με τον αθλητισμό και διαθέτουν ποδοσφαιρικές ομάδες:

- Σωματείο «Κορμακίτης»: ιδρύθηκε το 1992 και διαθέτει οίκημα στην καρδιά της Λευκωσίας, δίπλα από τον καθεδρικό ναό της Παναγίας των Χαρίτων στην Πύλη Πάφου.
- Κέδρος Αγίας Μαρίνας Σκυηλιούρας: ιδρύθηκε το 1967 και διαθέτει οίκημα στον Κοτσιάτη.
- Ένωση Νέων Ασωμάτων: ιδρύθηκε το 1951 και στεγάζεται σε ενοικιασμένο οίκημα στον Άγιο Παύλο στη Λευκωσία.
- Ένωση Μαρωνιτών Ανθούπολης: ιδρύθηκε το 1987 και στεγάζεται σε ενοικιασμένο οίκημα στην Ανθούπολη.

- Το Συνεργατικό Ταμειτήριο ΑΜΚΚΑ είναι το μοναδικό συνεργατικό πιστωτικό ίδρυμα στην εντός των τειχών Λευκωσία.

- Η Στέγη Ευγηρίας «Αγιος Αντώνιος» στην Ανθούπολη στεγάζει Μαρωνίτες και Ελληνοκύπριους ηλικιωμένους.

Τα σωματεία που ασχολούνται με κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες είναι τα ακόλουθα:

- 99^ο Σύστημα Προσκόπων Μαρωνιτών (1959)
- Ένωση Νέων Τιμίου Σταυρού Καρπάσιας (1972)
- Κέντρο Νεότητας Μαρωνιτών Κάτω Πολεμιδιών (1984)
- Καθολική Νεολαία Μαρωνιτών Κύπρου (1988)
- Σύνδεσμος Μαρωνιτών Επιστημόνων Κύπρου (1996)
- Κοινωνική Χορωδία Μαρωνιτών Κύπρου (1997)
- Πολιτιστική Ομάδα «Kermia Ztite» (2006)
- Σύνδεσμος Εκποισθέντων Αγίας Μαρίας «Η Επιστροφή» (2006)
- Σωματείο «Χκί Fi Sanna» (Μίλα στη γλώσσα μας) (2007)
- Σωματείο για την Κληρονομιά «Kormakitis Trust» (2007)
- Μουσικός Όμιλος Μαρωνιτών Κύπρου (2007)
- Σωματείο Κίνηση Γυναικών Ασωμάτου (2007)
- Πολιτιστικός Όμιλος Ασωμάτου Κερύνειας «Αρχάγγελος Μιχαήλ» (2009).

Η κοινότητα διαθέτει, επίσης, λαογραφικό μουσείο στον κατεχόμενο Κορμακίτη, το οποίο ιδρύθηκε το 2012 με τη χορηγία του UNDP-PFF και της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την πρωτοβουλία του Ιδρύματος Ενημερίας Μαρωνιτών και του Σωματείου για την Κληρονομιά «Kormakitis Trust». Στον Κορμακίτη υπάρχει επίσης εκκλησιαστικό μουσείο, το οποίο ιδρύθηκε το 2010 στον καθεδρικό ναό του Αγίου Γεωργίου με χρηματοδότηση του Ιδρύματος «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης».

- Το Λαογραφικό Μουσείο στον Κορμακίτη λειτουργεί από το Φεβρουάριο του 2012.

- Το πέτρινο γλυπτό στην πλατεία του Κορμακίτη συμβολίζει την άφιξη των πρώτων κατοίκων του χωριού από το χωριό Κουρ του Λιβάνου.

Μνημεία

Η κοινότητα των Μαρωνιτών διαθέτει τα εξής μνημεία:

- Το μαρμάρινο άγαλμα του Αγίου Ιωσήφ που κρατά το Χριστό στο προαύλιο του καθεδρικού ναού του Αγίου Γεωργίου στον Κορμακίτη (1948), δωρεά του Χωρεπισκόπου Ιωάννη Φοραδάρη.
- Το καλλιμάρμαρο μνημείο των πεσόντων και αγνοουμένων Μαρωνιτών στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγίου Μάρωνα στην Ανθούπολη (2002), δωρεά της Κυπριακής Κυβέρνησης.
- Τις ορειβάτικες προτομές του Χωρεπισκόπου Ιωάννη Φοραδάρη και του Εκπροσώπου Ιωάννη Μαυρίδη στο προαύλιο της Αρχιεπισκοπής στην Ακρόπολη (2007), δωρεά της Κυπριακής Κυβέρνησης.
- Την μπρούτζινη προτομή του εγκλιωβισμένου ιερέα Αντώνη Τερζή στο κοιμητήριο του Κορμακίτη (2009), δωρεά της οικογένειας Τερζή.
- Το μαρμάρινο άγαλμα της Παναγίας στο προαύλιο του παρεκκλήσιου της Παναγίας στον Κορμακίτη (2009), δωρεά του Εκπροσώπου Αντώνη Χ΄ Ρούσου.
- Το μαρμάρινο άγαλμα του Αγίου Σιάρπελ στο προαύλιο της ομώνυμης εκκλησίας στη Λεμεσό (2009), δωρεά του Εκπροσώπου Αντώνη Χ΄ Ρούσου.
- Το μαρμάρινο άγαλμα της Παναγίας στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγίου Μάρωνα στην Ανθούπολη (2010), δωρεά του Εκπροσώπου Αντώνη Χ΄ Ρούσου.
- Το λαξευτό πέτρινο γλυπτό που απεικονίζει τον ιστό ενός караβιού και συμβολίζει την άφιξη των πρώτων κατοίκων του Κορμακίτη από το χωριό Κουρ του Λιβάνου, στην πλατεία του Κορμακίτη (2012), δωρεά Λιβανέζων Μαρωνιτών και του Μάριου Χ΄ Ρούσου. Το γλυπτό φτιάχτηκε από πέτρα της περιοχής Κουρ του Λιβάνου και φέρει την επιγραφή στην Κυπριακή Μαρωνιτική Αραβική «Naxnī jīna u Kur majit», που σημαίνει «Εμείς ήρθαμε αλλιά το Κουρ δεν ήρθε» και αποτελεί μία από τις εκδοχές για την ονομασία του χωριού.

- Ο Εκπρόσωπος Μαρωνιτών, Αντώνης Χ΄΄ Ρούσος, καταθέτει στεφάνι στο Μνημείο Πεσόντων και Αγνοουμένων Μαρωνιτών στην Ανθούπολη.

- Οι προτομές του Χωρειασκόπου Ιωάννη Φοραδάρη και του Εκπροσώπου Ιωάννη Μαυρίδη στο προαύλιο της Αρχιεπισκοπής στη Λευκωσία.

- Το κοιμητήριο Μαρωνιτών έξω από τη Λευκωσία.

Κοιμητήρια

Στη Λευκωσία, το κοιμητήριο Μαρωνιτών βρίσκεται στην περιοχή των Αγίων Τριμιθιάς και βρίσκεται σε λειτουργία από το 1979. Μεταξύ 1957-1974 λειτουργούσε ένα κοιμητήριο στον Άγιο Δομέτιο (περιοχή Σχολής Γρηγορίου), κοινό με τους Λατίνους, το οποίο, μετά την τουρκική εισβολή εγκαταλείφθηκε, καθώς εφάπτεται της γραμμής κατάπαυσης του πυρός. Προγραμματίζεται, εξάλλου, η ανέγερση νέου κοιμητηρίου στο Μαρκί, σε γη που θα παραχωρήσει η Κυπριακή Κυβέρνηση. Στη Λεμεσό, το κοιμητήριο βρίσκεται στην περιοχή Αγίου Αθανασίου και είναι σε λειτουργία από το 1998. Πριν την ίδρυσή του, οι Μαρωνίτες χρησιμοποιούσαν το λατινικό κοιμητήριο στην περιοχή Νεάπολης.

Στον κατεχόμενο Κορμακίτη, το κοιμητήριο λειτουργεί από το 1946. Στο κοιμητήριο έχει ταφεί η πλειοψηφία των εγκλιωβισμένων, ενώ αρκετοί είναι οι πρόσφυγες, πρώην κάτοικοι του Κορμακίτη, που έχουν ταφεί στο χωριό τους. Στα κατεχόμενα χωριά λειτουργούσαν, επίσης, δύο κοιμητήρια στην Αγία Μαρίνα (το νέο από το 1955) και δύο στον κατεχόμενο Ανώγειο (το νέο από το 1911). Το κοιμητήριο στην Καρπάσια λειτουργεί μέχρι σήμερα. Πριν από το 1966, η κοινότητα των Μαρωνιτών διέθετε και κοιμητήριο στην Αμμόχωστο.

- Στιγμιότυπο από τη ραδιοφωνική παραγωγή του προγράμματος «Η Φωνή των Μαρωνιτών».

Μέσα Ενημέρωσης

Οι Μαρωνίτες έχουν αναπτύξει μια πλούσια δραστηριότητα στον τομέα της ενημέρωσης, ιδιαίτερα μετά την εισβολή του 1974. Σήμερα, η κοινότητα διαθέτει τα ακόλουθα έντυπα, ηλεκτρονικά και διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης:

- Τη μηνιαία εφημερίδα «Κοινοτικό Βήμα» (2000).
- Τη μηνιαία εφημερίδα «Ο Τύπος των Μαρωνιτών» (2001).
- Το ραδιοφωνικό πρόγραμμα «Η Φωνή των Μαρωνιτών» (1999) (μεταδίδεται από το Πρώτο Πρόγραμμα του ΡΙΚ κάθε Παρασκευή μεταξύ 17:00-18:00).
- Την επίσημη ιστοσελίδα της κοινότητας www.maronitesofcyprus.com (2009).
- Την επίσημη ιστοσελίδα της Αρχιεπισκοπής www.maronitearcheparchy.org.cy (2010).
- Ιστοσελίδες που είναι αφιερωμένες στα μαρωνίτικα χωριά (www.kormakitis.net, www.asomatos.com, www.ayiamarina.com και www.karpasha.com).

Υπάρχουν, επίσης, ιστοσελίδες που έχουν δημιουργηθεί από σωματεία και οργανωμένα σύνολα για προώθηση του έργου και των δραστηριοτήτων τους.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

686	Η πρώτη τεκμηριωμένη μετανάστευση Μαρωνιτών στην Κύπρο.
938	Δεύτερη μαζική μετανάστευση Μαρωνιτών στην Κύπρο μετά την καταστροφή της Μονής του Αγίου Μάρωνα στην Απάμεια της Συρίας.
1090	Ίδρυση μοναστηριού αφιερωμένου στον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο στον Κουτσοβέντη.
1192	Τρίτο κύμα μετανάστευσης με την αγορά της Κύπρου από τον Γκυ ντε Λουζινιάν.
1267-1307	Περισσότεροι Μαρωνίτες αναζητούν καταφύγιο στην Κύπρο ξεφεύγοντας από τις μουσουλμανικές επιθέσεις μετά την Πτώση της Ιερουσαλήμ (1267), την Πολιορκία (1271) και Πτώση της Τρίπολης (1289), τις Σφαγές της Δαμασκού (1292) και τον πόλεμο με τους Μαμελούκους (1292-1307).
1316	Ίδρυση της Μαρωνιτικής Αρχιεπισκοπής Κύπρου στη Λευκωσία.
1673	Η έδρα της Αρχιεπισκοπής μεταφέρεται στο Λίβανο.
1768	Ο Αρχιεπίσκοπος Μαρωνιτών εκπροσωπείται στην Κύπρο από Χωρεπίσκοπο.
20 Οκτωβρίου 1933	Ο Αρχιεπίσκοπος Παύλος Αουάτ καθαγιάζει τον καθεδρικό ναό του Αγίου Γεωργίου στον Κορμακίτη.
21 Μαρτίου 1948	Ο Γενικός Βικάριος Ιωάννης Φοραδάρης τελεί τα αποκαλυπτήρια του μαρμάρινου αγάλματος του Αγίου Ιωσήφ στο προαύλιο του καθεδρικού ναού του Αγίου Γεωργίου στον Κορμακίτη.
6 Αυγούστου 1960	Ο Ιωάννης Μαυρίδης ανακηρύσσεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών στην Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση, χωρίς ανθυποψήφιο.
16 Αυγούστου 1960	Η Κύπρος αποκτά την Ανεξαρτησία της. Οι Μαρωνίτες αναγνωρίζονται ως θρησκευτική ομάδα από το Σύνταγμα.
13 Νοεμβρίου 1960	Οι Μαρωνίτες επιλέγουν σε δημοψήφισμα να ανήκουν στην ελληνοκυπριακή κοινότητα.
28 Οκτωβρίου 1961	Ο Αρχιεπίσκοπος Ηλίας Φαράχ εγκαινιάζει τον καθεδρικό ναό της Παναγίας των Χαρίτων στην Πύλη Πάφου στη Λευκωσία.
19 Ιουλίου 1970	Ο Ιωάννης Μαυρίδης εκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 59,92% των ψήφων.
1974	Η τουρκική εισβολή επιφέρει σοβαρότατο πλήγμα στους Μαρωνίτες της Κύπρου. Υπό κατοχή βρίσκονται και τα τέσσερα μαρωνιτικά χωριά: Κορμακίτης, Ασώματος, Καρπάσια και Αγία Μαρίνα.
3 Οκτωβρίου 1976	Ο Ιωάννης Μαυρίδης επανεκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 65,26% των ψήφων.
27 Σεπτεμβρίου 1981	Ο Νίνος Χατζηρούσος εκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 50,96% των ψήφων.
13 Ιουλίου 1986	Ο Ιωάννης Μαυρίδης εκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 45,41% των ψήφων.
7 Δεκεμβρίου 1986	Ο Αρχιεπίσκοπος Ηλίας Μπενσιάρα καθαγιάζει την εκκλησία του Αγίου Μάρωνα στην Ανθούπολη.
1988	Η έδρα της Αρχιεπισκοπής επιστρέφει στη Λευκωσία. Αρχιεπίσκοπος είναι ο Πέτρος Τζεμάγιελι.
18 Μαρτίου 1990	Ο Υπουργός Εσωτερικών Χριστόδουλος Βενιαμίν εγκαινιάζει το Κέντρο Νεόπτυς Μαρωνιτών Κάτω Πολεμιδιών.
19 Μαΐου 1991	Ο Ιωάννης Πογιατζής εκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 31,58% των ψήφων.
22 Μαρτίου 1994	Ο Δήμος Λακατάμιας μετονομάζει την οδό Μαργαρίτας σε οδό Αγίου Μάρωνα.

- 27 Σεπτεμβρίου 1995 Ο Δήμος Λευκωσίας μετονομάζει την οδό Φαβιέρου σε οδό Αγίου Μάρωνα.
- 18 Μαΐου 1996 Ο Πρόεδρος Γηαύκος Κηληρίδης καταθέτει το θεμέλιο λίθο για την εκκλησία του Αγίου Σιάρπελι στη Λεμεσό.
- 26 Μαΐου 1996 Ο Αντώνης Χ΄ Ρούσος εκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 32,36% των ψήφων.
- 29 Νοεμβρίου 1998 Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Νίκος Ροθάνδης και ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών Ερωτόκριτος Χηλωρακιώτης εγκαινιάζουν το Συνεργατικό Ταμειυτήριο ΑΜΚΚΑ (Αγία Μαρίνα, Κορμακίτης, Καρπάσια, Ασώματος).
- 30 Οκτωβρίου 1999 Ο Πρόεδρος Γηαύκος Κηληρίδης καταθέτει το θεμέλιο λίθο για τη Στέγη Ευγηρίας «Άγιος Αντώνιος».
- 4 Απριλίου 2001 Ο Πρόεδρος Γηαύκος Κηληρίδης εγκαινιάζει τη Στέγη Ευγηρίας «Άγιος Αντώνιος».
- 11 Μαΐου 2001 Ο Πρόεδρος Γηαύκος Κηληρίδης καταθέτει το θεμέλιο λίθο για το Δημοτικό Σχολείο «Άγιος Μάρωνας».
- 27 Μαΐου 2001 Ο Αντώνης Χ΄ Ρούσος επανεκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 43,38% των ψήφων.
- 23 Δεκεμβρίου 2001 Ο Αρχιεπίσκοπος Πέτρος Τζεμάγιελι καθαγιάζει το παρεκκλήσι του Αγίου Μάρωνα στην Αρχιεπισκοπή.
- 29 Σεπτεμβρίου 2002 Ο Υπουργός Άμυνας Σωκράτης Χάσιος τελεί τα αποκαλυπτήρια του μνημείου πεσόντων και αγνοουμένων Μαρωνιτών στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγίου Μάρωνα στην Ανθούπολη.
- 17 Μαρτίου 2002 Ο Αρχιεπίσκοπος Πέτρος Τζεμάγιελι καθαγιάζει την εκκλησία της Αγίας Μαρίας στον Κοτσιάτη.
- 23 Ιανουαρίου 2003 Ο Αρχιεπίσκοπος Πέτρος Τζεμάγιελι καθαγιάζει την εκκλησία του Αγίου Σιάρπελι στη Λεμεσό.
- 10 Ιουνίου 2003 Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού Πεύκιος Γεωργιάδης εγκαινιάζει το Δημοτικό Σχολείο «Άγιος Μάρωνας».
- 13 Νοεμβρίου 2003 Ο Αρχιεπίσκοπος Πέτρος Τζεμάγιελι εγκαινιάζει την εκκλησιαστική αίθουσα Αγίου Σιάρπελι στη Λεμεσό.
- 21 Μαΐου 2006 Ο Αντώνης Χ΄ Ρούσος επανεκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 43,78% των ψήφων.
- 13 Ιουλίου 2006 Οι Μαρωνίτες επισκέπτονται, για πρώτη φορά μετά την εισβολή του 1974, το Μοναστήρι του Προφήτη Ηλία κοντά στην Αγία Μαρίνα Σκυλλιούρας.
- 21 Απριλίου 2007 Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού Άκης Κηλεάνθους τελεί τα αποκαλυπτήρια των προτομών του Χωρεπισκόπου Φοραδάρη και του Εκπροσώπου Μαυρίδη στο προαύλιο της Αρχιεπισκοπής.
- 24 Οκτωβρίου 2007 Ο Υπουργός Εσωτερικών Χρίστος Πατσαλίδης εγκαινιάζει το ανακαινισμένο οίκημα του Σωματείου «Κορμακίτης» στη Λευκωσία.
- 17 Οκτωβρίου 2008 Η Κυπριακή Μαρωνιτική Αραβική αναγνωρίζεται από την Κυπριακή Δημοκρατία ως μειονοτική γλώσσα της Κύπρου, βάσει του Ευρωπαϊκού Χάρτη Περιφερειακών ή Μειονοτικών Γλωσσών του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- 17 Δεκεμβρίου 2008 Ο Αρχιεπίσκοπος Πέτρος Τζεμάγιελι εγκαινιάζει τη μονή και το παρεκκλήσι της Αγίας Ρεβέκκας στην Ακρόπολη.
- 9 Φεβρουαρίου 2009 Ο Αρχιεπίσκοπος Ιωσήφ Σουείφ και ο Εκπρόσωπος Αντώνης Χ΄ Ρούσος αποκαλύπτουν την προτομή του π. Αντώνη Τερζή στο κοιμητήριο του Κορμακίτη.

-
- 23 Μαΐου 2009 Ο Αρχιεπίσκοποι Πέτρος Τζεμάγιελ και Ιωσήφ Σουείφ τελούν τα εγκαίνια του πάρκου της Παναγίας και τα αποκαλυπτήρια του αγάλματος της Παναγίας στον περίβολο της ομώνυμης εκκλησίας στον Κορμακίτη.
- 9 Μαΐου 2010 Ο Αρχιεπίσκοπος Ιωσήφ Σουείφ και ο Αναστάσιος Π. Λεβέντης εγκαινιάζουν το εκκλησιαστικό μουσείο στον Κορμακίτη.
- 5 Ιουνίου 2010 Ο Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ τελεί τα αποκαλυπτήρια αναμνηστικής πλάκας με την ευκαιρία της επίσκεψής του στο Δημοτικό Σχολείο «Άγιος Μάρωνας» στην Ανθούπολη.
- 6 Ιουνίου 2010 Ο Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ τελεί τα αποκαλυπτήρια αναμνηστικής πλάκας με την ευκαιρία της επίσκεψής του στον καθεδρικό ναό της Παναγίας των Χαρίτων στη Λευκωσία.
- 17 Ιουλίου 2010 Τελείται, για πρώτη φορά μετά από την τουρκική εισβολή του 1974, Θεία Λειτουργία στην κατεχόμενη εκκλησία της Αγίας Μαρίας στην Αγία Μαρίνα Σκυλλιούρας.
- 1η Μαΐου 2011 Τελούνται τα εγκαίνια του οικήματος της Ένωσης Νέων Τιμίου Σταυρού Καρπάσιας στη Λευκωσία, από τον Πρόεδρό της Ιωσήφ Κόκκινο.
- 22 Μαΐου 2011 Ο Αντώνης Χ΄ Ρούσος επανεκλέγεται Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών, εξασφαλίζοντας το 33,28% των ψήφων.
- 11 Φεβρουαρίου 2012 Ο Εκπρόσωπος Αντώνης Χ΄ Ρούσος, η Alessandra Viezzer (EU Project Support Office) και η Tiziana Zennaro (UNDP-PFF) εγκαινιάζουν το Λαογραφικό Μουσείο Κορμακίτη.
- 11 Φεβρουαρίου 2012 Ο Πατριάρχης Αντιοχείας και Πάσης Ανατολής των Μαρωνιτών, Μαρ Μπεσιάρα Μπούτρος Ράι, τελεί στην πριλαία του Κορμακίτη τα αποκαλυπτήρια γλυπτού που συμβολίζει την άφιξη των πρώτων κατοίκων του Κορμακίτη από το χωριό Κουρ του Λιβάνου· τελεί, επίσης, τα αποκαλυπτήρια αναμνηστικής πλάκας με την ευκαιρία της επίσκεψής του στον καθεδρικό ναό του Αγίου Γεωργίου.
- 12 Φεβρουαρίου 2012 Ο Πατριάρχης Αντιοχείας και Πάσης Ανατολής των Μαρωνιτών, Μαρ Μπεσιάρα Μπούτρος Ράι, καταθέτει το θεμέλιο λίθο για την εκκλησία της Παναγίας στο Μαρκί.
- 13 Φεβρουαρίου 2012 Ο Πατριάρχης Αντιοχείας και Πάσης Ανατολής των Μαρωνιτών, Μαρ Μπεσιάρα Μπούτρος Ράι, τελεί τα αποκαλυπτήρια αναμνηστικής πλάκας με την ευκαιρία της επίσκεψής του στην εκκλησία του Αγίου Σίλβανου στη Λεμεσό.

● Η πολιτική και θρησκευτική ηγεσία των Μαρωνιτών με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο Γ' (δεκαετία 1960).

● Σπάνια φωτογραφία με καμήλες μπροστά από τον καθεδρικό ναό του Κορμακίτη (δεκαετία 1930).

● Αναμνηστική φωτογραφία των κατοίκων του Κορμακίτη (δεκαετία 1950).

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Αρχιεπισκοπή Μαρωνιτών Κύπρου.** *Τι είναι οι Μαρωνίτες.* Λευκωσία: Αρχιεπισκοπή Μαρωνιτών Κύπρου, 1991.
- Borg, Alexander.** «A Comparative Glossary of Cypriot Maronite Arabic». (Handbook of Oriental Studies/Handbuch der Orientalistik, 1.70). Leiden and Boston: Brill, 2004.
- Haji Roussos, Antonis.** «The Maronite community of Cyprus». *Cyprus Today*, Vol. XL, No. 2 (May-August 2002), p. 46-53. Nicosia: Ministry of Education and Culture, 2002.
- Hourani, Guita G.** *An Abridgement of the History of the Cypriot Maronite Community.* Beirut, 2007.
- Iacovou, Christos.** «The Evolution of the Maronites of Cyprus as a Religious Entity», *The Cyprus Review*, Vol. 6, No. 2 (Fall 1994), p. 43-51. Nicosia: Intercollege, 1994.
- Mavrides, Marios; Maranda, Michael.** «The Maronites of Cyprus: A Community in Crisis», *Journal of Business and Society*, Vol. 12, No. 1 (Fall 1999), p. 78-94. Nicosia: Cyprus College, 1999.
- Varnava, Andrekos.** «The Maronite community of Cyprus: Past, Present and Future», *Al-Mashriq*, Vol. 1, No. 2 (September 2002), p. 45-70. Victoria: Syria-wide Research Centre, 2002.
- Varnava, Andrekos; Coureas, Nicholas; Elia, Marina (Eds).** *The Minorities of Cyprus: Development Patterns and the Identity of the Internal-Exclusion.* Newcastle: Cambridge Scholars Publishing, 2009.
- Φραγκίσκου, Αντώνης.** *Ιστορία και Λαογραφία Μαρωνιτών Κύπρου.* Λευκωσία, 1989.
- Χατζηαντώνης, Κώστας.** *Οι Μαρωνίτες της Κύπρου.* Λευκωσία, 1986.
- Χατζηηύρας, Αλέξανδρος-Μιχαήλ.** «Οι Μαρωνίτες της Κύπρου». *ΧΡΟΝΙΚΟ με την εφημερίδα Πολίτης* (Τεύχος 15, 1^η Ιουνίου 2008).
- Χατζηηύρας, Αλέξανδρος-Μιχαήλ.** «Η μαρωνιτική κοινότητα της Κύπρου». *Ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 3^{ος} τόμος - 1980-1989, σελ. 198-207. Λευκωσία: Ο Φιλελεύθερος, 2011.
- Χωρεπίσκοπος Ιωάννης Φοραδάρης.** *Η ιστορία των Μαρωνιτών της Κύπρου.* Λευκωσία: Ίδρυμα Χωρεπισκόπου Φοραδάρη, 2006.
- Κωνσταντίνος, Κώστας Μ, Κύκκου Σκορδής, Γιώργος** (Παραγωγοί, Σκηνοθέτες). *The third motherland* - 2011 (Ντοκιμαντέρ).

● Ο Χωρεπίσκοπος Ιωάννης Φοραδάκης σε λιτανεία στον Κορμακίτη. Στο βάθος φαίνεται η μονή των καλογριών (δεκαετία 1940).

Γ.Τ.Π. 390/2012 - 3.000

ISBN 978-9963-50-169-4

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Κυπριακή Δημοκρατία

www.moi.gov.cy/pio

Εκτύπωση: Theopress Ltd